

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
(постанова від

«28» _____ 2025 р.)

Ректор

Анатолій МАЗАРАКІ

ПРОГРАМА

вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності
D7 Торгівля

Київ 2025

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Укладачі: Анатолій МАЗАРАКІ, д-р екон. наук, проф.
Наталія ІЛЬЧЕНКО, д-р екон. наук, проф.
Ніна МЕРЕЖКО, д-р. техн. наук, проф.
Олена СИДОРЕНКО, д-р техн. наук, проф.

Розглянуто і затверджено на засіданні членів групи забезпечення спеціальності, протокол № 9 від 17.03.2025

Рецензенти:

Володимир ІНДУТНИЙ, д-р. геол.-мінер. наук, проф.
Світлана БЕЛІНСЬКА, д-р техн. наук, проф.
Ольга КАВУН, к.е.н., доцент
Віта ВОЙНІЛОВИЧ, Директор ТОВ «Віта Фешн», PhD

ПРОГРАМА

**вступного іспиту до аспірантури
D7 Торгівля**

Автори: Анатолій МАЗАРАКІ, д-р екон. наук, проф.
Наталія ІЛЬЧЕНКО, д-р екон. наук, проф.
Ніна МЕРЕЖКО, д-р. техн. наук, проф.
Олена СИДОРЕНКО, д-р техн. наук, проф.

Вступ

Зміст програми та форму вступного іспиту обумовлено вимогами Стандарту третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 Управління та адміністрування, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 645 та у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. №1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти» 076 «Підприємництво та торгівля», зокрема в частині відповідності вхідних компетентностей вступників вихідним компетентностям магістрів зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність для другого (магістерського) рівня вищої освіти (затв. наказом Міністерства освіти і науки України від №961 від 10.07.2019,), а саме:

ЗК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК3. Здатність працювати автономно.

ЗК4. Здатність до міжособистісної взаємодії

ЗК5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні компетентності (СК)

СК1. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження на відповідному рівні, досягати наукових результатів, які можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях, впроваджені у практичну діяльність, що створюють нові знання у підприємницьких, торговельних та біржових структурах та/або дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

СК2. Здатність продукувати, обґрунтовувати нові ідеї, гіпотези і моделі та приймати науково обґрунтовані рішення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК4. Здатність усно та/або письмово презентувати, обговорювати, апробувати результати досліджень, розробок, проектів українською та іноземною мовами.

СК5. Здатність до критичного переосмислення і розвитку сучасних теорій, методологій, об'єктів досліджень й практик, із застосуванням системного підходу до врахування неекономічних аспектів з різних галузей знань, у підприємницькій та торговельній діяльності

СК6. Здатність застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології (інформаційні системи, хмарні технології, комунікаційні технології передачі та обміну інформацією), прилади та обладнання (у тому числі комп'ютерна техніка, апаратно-програмне забезпечення), необхідні для

виконання інноваційної науково-дослідної, педагогічної, професійної діяльності в підприємницьких та торговельних структурах

СК7. Здатність визначати та критично оцінювати ключові тренди розвитку підприємництва і торгівлі, застосовувати сучасні методи й моделі для вирішення проблемних питань

СК8. Використовувати інноваційні підходи для вирішення проблемних питань щодо асортименту, якості та безпеки продукції, здійснювати реєстрацію прав інтелектуальної власності, впровадження та комерціалізацію результатів досліджень

Програма вступного іспиту складається з трьох розділів:

1. Зміст програми вступного іспиту
2. Структура екзаменаційного білету та критерії оцінювання
3. Список рекомендованих джерел

1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ПІДПРИЄМНИЦТВО

Тема 1. Теоретичні засади підприємництва

Сутність підприємництва. Визначення підприємництва в Господарському Кодексі України. Цілі підприємництва. Об'єкти підприємницької діяльності: майно, товари (послуги), гроші і цінні папери, інформація та результати інтелектуальної діяльності (твори науки, літератури, мистецтва, бази даних, промислові зразки, секрети виробництва (ноу- хау).

Ознаки підприємництва: самостійна діяльність; ініціативна та творча діяльність; систематична діяльність; діяльність, яка здійснюється на власний ризик; досягнення економічних та/або соціальних результатів.

Тема 2. Види підприємництва

Виробниче підприємництво. Види виробничого підприємництва за спрямуванням: традиційне (класичне) (орієнтоване на створення традиційного продукту, який відносно давно постачається на ринок); інноваційне (орієнтоване на створення принципово нового продукту із широким використанням інновацій); частково інноваційне (орієнтоване на виробництво традиційних видів продукції з використанням інновацій); Види виробничого підприємництва за характером: основне (виробниче підприємництво, результатом є виробництво продукту, готового до споживання); допоміжне (виробниче підприємництво, який полягає у обслуговуванні та супроводженні основного виробництва (інноваційна діяльність, науково-технічна діяльність, конструкторська діяльність тощо).

Торговельне (комерційне) підприємництво. Види торговельного (комерційного) підприємництва в залежності від ринку, в межах якого здійснюється товарний обіг: зовнішня торгівля (специфічний сектор економіки окремої держави, суб'єктами якого є підприємницькі структури, пов'язані з реалізацією товарів (послуг, ідей) на зарубіжних ринках і частини зарубіжного товару на національному ринку); внутрішня торгівля (ведеться виключно в межах певної країни). Види торговельного (комерційного) підприємництва в залежності від ланок проходження товару: оптова торгівля (діяльність по придбанню і відповідному перетворенню товарів для наступної їх реалізації підприємствам роздрібної торгівлі, іншим суб'єктам господарювання), роздрібна торгівля (діяльність по продажу товарів безпосередньо громадянам та іншим кінцевим споживачам для їх особистого некомерційного використання незалежно від форми розрахунків).

Торговельно-посередницька діяльність. Види торгових посередників в залежності від виду посередницьких операцій: дилери, дистрибутори, комісіонери, консигнатори, агенти, брокери. Види торгових посередників в залежності від місця у каналі розподілу товарів: оптові торговці, роздрібні торговці.

Біржове підприємництво. Види бірж за профілем діяльності: товарні, фондові, валютні біржі, біржа праці. Характерні ознаки. Визначення товарної біржі як особливого суб'єкта господарювання. Основні функції товарних бірж: надання посередницьких послуг по укладанню торгових угод; упорядкування оптової торгівлі, регулювання торгових операцій і вирішення торгових суперечок; збір і публікація інформації про ціни, стан виробництва й інші фактори, що впливають на ціни. Види товарних бірж: за характером асортименту (вузькоспеціалізовані, спеціалізовані, універсальні); за ступенем відкритості (відкриті, закриті); за типом біржових угод (реального товару, ф'ючерсні, опціонні, комплексні).

Порядок проведення закупівель під час оголошення воєнного стану. Проведення закупівель окремих груп товарів за спрощеною процедурою. Відповідальність за порушення порядку проведення публічних закупівель у період дії епідеміологічних обмежень.

Підприємництво у сфері послуг. Послуга як діяльність з надання матеріального чи нематеріального блага іншій особі, що здійснюється для задоволення її особистих потреб. Основні види послуг за призначенням: виробничі (лізинг, технічне обслуговування обладнання); розподільчі (торговельні, транспортні); професійні (фінансові, страхові, інформаційні); споживчі (перукарські послуги, прання, ремонт взуття, індивідуальний пошив одягу, ремонт техніки); суспільні (телекомунікаційні, освітні, охорона здоров'я, туризм, мистецькі).

Тема 3. Форми організації підприємницької діяльності

Суб'єкти підприємницької діяльності: фізичні особи – громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці; юридичні особи –

господарські організації всіх форм власності, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку.

Види підприємств за метою й характером діяльності: комерційні (з одержанням прибутку) та некомерційні (без одержання прибутку). Види підприємств за способом створення (заснування) та формування.

Види підприємств за формами власності майна: приватні підприємства (належать окремим громадянам на правах приватної власності та з правом найму робочої сили); колективні підприємства (засновані на власності трудового колективу, а також кооперативу, іншого статутного товариства або громадської організації); комунальні підприємства (засновані на власності відповідної територіальної громади); державні підприємства (засновані на державній власності), у т. ч. казенні підприємства (засновані на державній власності та не підлягають приватизації); змішані підприємства (об'єднання майна різних форм власності).

Види підприємств за національною належністю капіталу: національні підприємства (капітал належить вітчизняним підприємцям); закордонні підприємства (капітал є власністю іноземних підприємців повністю або у тій частині, що забезпечує їм необхідний контроль); змішані підприємства (капітал належить підприємцям двох або кількох країн), у т.ч. спільні підприємства (метою створення змішаного підприємства є спільна підприємницька діяльність).

Види підприємств за технологічною цілісністю і ступенем підпорядкування: головні (материнські) підприємства (контролюють діяльність дочірніх підприємств завдяки контрольному пакету акцій); дочірні підприємства (самостійно здійснюють комерційні операції, складають фінансову звітність під контролем материнського підприємства); асоційовані підприємства (формально самостійні підприємства, які залежать від головного підприємства і підпорядковуються його стратегічним цілям); філії підприємства (не мають юридичної і господарської самостійності, діють від імені і за дорученням головного підприємства, мають однакову з ним назву).

Види підприємств за розмірами: великі підприємства (юридичні особи, у яких середня кількість працівників перевищує 250 осіб та річний дохід перевищує 50 мільйонів євро); середні підприємства (юридичні особи, у яких середня кількість працівників 51-249 осіб та річний дохід 10-49,9 мільйонів євро); малі підприємства (юридичні або фізичні особи, у яких середня кількість працівників не перевищує 50 осіб та річний дохід не перевищує 10 мільйонів євро); мікропідприємства (юридичні або фізичні особи, кількість працівників не перевищує 10 осіб та річний дохід не перевищує 2 мільйонів євро). Базові ознаки: чисельність персоналу та розмір річного доходу.

Тема 4. Організація підприємницької діяльності

Обґрунтування і вибір ідеї підприємницької діяльності. Способи створення бізнесу: створення нового підприємства; придбання функціонуючого бізнесу; заснування на основі франчайзингу, вихід зі складу великого підприємства. Переваги та недоліки. Сучасні бізнес-моделі підприємництва.

Реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Спрощення процедури реєстрації у період дії воєнного стану. Особливі умови проведення реєстрації під час дії карантинних обмежень.

Статутний капітал: поняття та складові. Основні етапи реєстрації фізичних осіб-підприємців (ФОП): вибір виду діяльності і системи оподаткування; подання заяви про державну реєстрацію; заяви про обрання системи оподаткування (спрощеної або загальної); отримання виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Процедура отримання дозволів суб'єктами підприємництва під час оголошення воєнного стану. Припинення підприємницької діяльності незалежно від місцеперебування ФОП у межах України під час оголошення воєнного стану.

Захист прав споживачів суб'єктів підприємницької діяльності, у т.ч. на період дії воєнного стану. Організація підприємницької діяльності в умовах карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів.

Тема 5. Планування підприємницької діяльності

Бізнес-планування. Розроблення бізнес-плану. Призначення бізнес-плану: обґрунтування створення нового бізнесу чи напряму діяльності; залучення коштів; залучення інвесторів, партнерів; планування і подальший контроль реалізації. Склад основних розділів бізнес-плану.

Етапи розроблення бізнес-плану: визначення цілей та головної мети складання бізнес-плану; визначення цільових користувачів бізнес-плану (в залежності від мети); визначення структури бізнес-плану (повна або скорочена); збирання даних для кожного розділу бізнес-плану; складання бізнес-плану; експертиза і доопрацювання бізнес-плану; презентація бізнес-плану.

Основні показники ефективності проекту: чиста приведена вартість (NPV): формула розрахунку, інтерпретація; індекс прибутковості (PI): формула розрахунку, інтерпретація; період окупності (РВР): формула розрахунку.

Точка беззбитковості (ВЕР) як обсяг або рівень операцій, при якому сукупний дохід дорівнює сукупним витратам (точка нульового прибутку або нульових збитків). Формула розрахунку точки беззбитковості у натуральному вираженні.

Тема 6. Ресурсне забезпечення підприємницької діяльності

Матеріальні ресурси як засоби та предмети праці, що використовуються у підприємницькій діяльності. Нематеріальні ресурси як частина ресурсів підприємства, у яких відсутня матеріальна основа отримання доходу та невизначений розмір майбутнього прибутку від їх використання. Трудові ресурси. Категорії персоналу (керівники, фахівці, службовці, робітники). Форми оплати праці у підприємстві (погодинна і відрядна) та їх системи. Основні системи погодинної форми оплати праці: пряма-погодинна, погодинно-

преміальна. Основні системи відрядної форми оплати праці: пряма відрядна, відрядно-преміальна, відрядно-прогресивна.

Соціальний захист найманих працівників на період дії епідеміологічних обмежень. Фінансові ресурси як грошові доходи та надходження, що знаходяться у розпорядженні підприємства і призначені для виконання певних фінансових зобов'язань та здійснення підприємницької діяльності.

Інвестиції в підприємницькій діяльності. Інноваційне та венчурне підприємництво. Розвиток індустріальних парків, у т.ч. під час оголошення воєнного стану.

Стартапи як структурна частина національної інноваційної екосистеми. Стадії розвитку стартапів: Pre-startup стадія, стадія запуску проекту, Post-startup стадія. Ключові принципи стартапів. Ідеї для стартапів. Види стартапів у сфері торгівлі. Стартап-підприємці. Стартап-команії. Світова карта стартапів.

Тенденції розвитку стартапів в Україні. Провідні майданчики для стартапів. Пошук клієнтів для стартапів. Джерела фінансування стартапів: інвестиційні фонди, грантові та кредитні кошти, венчурні інвестиції у стартапи. Інтелектуальні інвестиції. Посівні інвестиції, ангельські інвестиції, залучення коштів венчурних фондів. Особливості фінансування українських стартапів. Підтримка розвитку стартапів в Україні. Український фонд стартапів. Краудфандинг, краудфандингові платформи.

Мобілізація ресурсів підприємства під час оголошення воєнного стану та на період дії епідеміологічних обмежень.

Тема 7. Ефективність підприємницької діяльності

Результати підприємницької діяльності. Економічна сутність і розрахунок показників: доходу від реалізації продукції (товарів, послуг), витрат, прибутку, собівартості продукції (послуг).

Оцінювання ефективності підприємницької діяльності. Оцінка платоспроможності, кредитоспроможності, ліквідності. Оцінка ефективності використання власного та займаного капіталу.

Економіка військового стану: Спрощена система оподаткування у період дії воєнного стану. Єдиний податок для великого бізнесу. Сплата єдиного податку на добровільній основі для фізичних осіб – підприємців I та II групи. Умови скасування для ФОП єдиного соціального внеску: за мобілізованих співробітників; у разі неотримання доходу. Відміна санкцій за порушення закону про реєстратори розрахункових операцій (РРО). Зняття обмеження щодо кількості працівників та за видами діяльності (крім підакцизних товарів та грального бізнесу). Особливості плати за землю суб'єктів підприємництва, на територіях яких здійснюються бойові дії. Скасування акцизу на пальне та зменшення ставки ПДВ за цими позиціями. Відміна сплати ПДВ за товари, знищені під час війни, а також передані на потреби оборони. Скасування екологічного податку на територіях проведення бойових дій: умови та терміни.

Нова податкова модель для підтримки українського бізнесу в умовах війни. Податкові стимули для великого бізнесу та благодійності на період дії воєнного стану, спрощення ліцензійних норм. Заборона на проведення

перевірок бізнесу, крім тих, що відносяться до безпеки та здоров'я населення під час оголошення воєнного стану.

Зміни щодо порядку подачі фізичними особами, фізичними особами – підприємцями, юридичними особами облікових, фінансових, бухгалтерських, розрахункових, аудиторських звітів та будь-якої іншої документації, подання якої вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі у період оголошення воєнного стану та після.

Мораторій на проведення документальних перевірок підприємницької діяльності, застосування штрафів та пені за порушення податкового законодавства на період дії карантинних обмежень. Підприємницька діяльність в умовах адаптивного карантину: основні вимоги та обмеження.

Шляхи підвищення ефективності підприємницької діяльності. Зниження витрат, оптимізація процесів, підвищення рівня організації та управління виробництвом, підвищення техніко-технологічного рівня, впровадження інноваційних технологій.

ТОРГІВЛЯ

Тема 1. Роздрібна торгівля

Сутність та класифікація магазинів. Спеціалізація магазинів: її сутність, значення та форми. Типи магазинів та їхніх об'єднань. Характеристика сучасних типів магазинів: гіпермаркет, супермаркет, дискаунтер, дрогері, склад-клуб, Cash & Carry, Convenience Store, Forecourt Store, Health Food Store, Frozen Food Store тощо. Сутність та класифікація торговельних центрів. Види об'єктів дрібнороздрібної та пересувної торговельної мережі. Методичні підходи щодо визначення потреби у торговельних об'єктах та їх розміщення.

Вплив спеціалізації магазину на структуру товарного асортименту. Особливості формування товарного асортименту у різних типах магазинів. Антикризове управління асортиментною політикою.

Організація торговельно-технологічного процесу у магазині. Організація процесу продажу товарів і обслуговування покупців у магазинах. Імідж і репутація підприємства торгівлі: економічна зміст, формування та оцінка. Атмосфера магазину як інструмент впливу на споживача. Формування конкурентоспроможності торговельних послуг. Моделі управління якістю надання торговельних послуг. Розробка програм лояльності покупців. Автоматизовані системи управління взаємовідносинами з покупцями.

Організація праці торговельно-оперативного персоналу підприємства роздрібної торгівлі.

Фірмова торгівля, її форми та методи. Структура елементів споживчої цінності фірмових товарів.

Позамагазинні форми роздрібного продажу товарів: організація торгівлі на ринках, організація продажу товарів у дрібнороздрібній торговельній мережі, продаж товарів на замовлення покупців. Організація пересувної торгівлі. Роздрібний продаж товарів через торговельні автомати.

Особливі форми роздрібного продажу товарів. Продаж товарів у системі мережевого маркетингу. Організація продажу непродовольчих товарів у кредит і розстрочку. Комісійна торгівля непродовольчими товарами.

Співробітництво регіональних виробників з роздрібною торгівлею. Адаптивні моделі прогнозу продажу. Методичні підходи до розробки та реалізації стратегії розвитку у роздрібній торгівлі.

Тема 2. Оптова торгівля та дистрибуція

Організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі. Роль оптових підприємств у доведенні товарів від виробників до споживачів на внутрішньому і зовнішніх ринках. Організація діяльності підприємств оптової торгівлі в умовах воєнного стану в Україні. Організація оптових закупівель і продажу товарів та їх документальне оформлення. Управління договірними відносинами із постачальниками та споживачами як фактор розвитку конкуренції.

Формування ресурсного потенціалу підприємства оптової торгівлі як чинник оптимізації бізнес-процесів. Механізм формування каналів розподілу в оптовій торгівлі. Розробка унікальної торгової пропозиції та обґрунтування рівня обслуговування корпоративних клієнтів.

Організація технологічних процесів і праці на складах. Організація і технологія товаропостачання роздрібною торговою мережею підприємствами оптової торгівлі. Організація перевезень торговельних вантажів і транспортно-експедиторське обслуговування. Методичні підходи до оцінювання ефективності організації продажу товарів підприємством оптової торгівлі.

Особливості дистрибуції сільськогосподарської продукції. Кон'юнктура ринку сільськогосподарської продукції: оцінка та напрямки оптимізації. Формування каналів дистрибуції сільськогосподарської продукції. Оцінки критеріїв відбору посередників для дистрибуції сільськогосподарської продукції. Дослідження стану системи реалізації продукції сільськогосподарськими товаровиробниками. Системи державного регулювання ринку сільськогосподарської продукції. Перспективи розвитку каналів розподілу сільськогосподарської продукції. Формування цінової політики в каналах дистрибуції сільськогосподарської продукції.

Особливості формування каналів дистрибуції органічної продукції. Передумови становлення ринку органічної продукції в Україні. Структура потенційного ринку органічної продукції. Експортноорієнтована модель розвитку органічного агропродовольчого ринку України. Партнерські програми розвитку та підтримки органічного сектору в Україні.

Дистрибуція швидкопсувних продуктів: стратегія ціноутворення та технологія «холодової» дистрибуції, «холодових ланцюгів».

Особливості організації дистрибуції харчових товарів. Вибір каналів розподілу харчових товарів. Оцінювання результативності вибору каналів розподілу харчових товарів. Дистрибуція тютюнової продукції. Особливості дистрибуції тютюнової продукції в Італії, Франції та Іспанії.

Основні принципи дистрибуції фармацевтичних препаратів. Сукупність правил і вимог до дистрибуції фармацевтичних препаратів в умовах оголошення воєнного стану. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів. Використання логістичного підходу в дистрибуційній діяльності фармацевтичних підприємств. Принципи та правила (вимоги) до оптового продажу фармацевтичних препаратів в Європі та Україні. Специфіка роботи фармацевтичних дистриб'юторів.

Особливості зберігання фармацевтичних препаратів. Особливості формування системи розподілу фармацевтичних препаратів в умовах оголошення воєнного стану.

Формування цінової політики в каналах дистрибуції фармацевтичних препаратів.

Тема 3. Торговельні мережі

Процес глобалізації у торгівлі. Передумови розвитку підприємницьких об'єднань в Україні. Сутність та класифікація підприємницьких мереж у торгівлі.

Корпоративні роздрібні торговельні мережі як окремі суб'єкти ринку. Переваги корпоративної мережевої торгівлі перед іншими формами торгівлі.

Основні аспекти формування мережевих структур. Ефект синергізму. Види стратегій корпоративних торговельних мереж. Методичні засади розробки стратегії формування корпоративних торговельних мереж.

Організація функціонування корпоративних торговельних мереж. Профіль корпоративної роздрібною торговельної мережі: масштаби діяльності, стратегія позиціонування, спеціалізація, типи магазинів і інших закладів обслуговування покупців, рівень роздрібних цін. Соціальна відповідальність торговельної мережі в умовах воєнного стану в Україні.

Організація ринкової експансії торговельної мережі. Сутність та форми диверсифікації діяльності торговельних мереж. Методика обґрунтування стратегічних зон господарювання.

Сутність та класифікація власних торговельних марок, основні мотиви та переваги від використання. Види стратегій розвитку власних торговельних марок. Основні етапи впровадження категорійного менеджменту у корпоративній торговельній мережі.

Управління товаропостачанням корпоративної торговельної мережі. Автоматизовані системи управління товаропостачанням торговельної мережі. Власний імпорт в системі товаропостачання торговельної мережі. Основні підходи до організації роботи розподільчого центру торговельної мережі. Організація взаємодії торговельної мережі з логістичними операторами. Основні підходи до організації товароруку в торговельній мережі.

Сутність і класифікація франчайзингових торговельних мереж. Основні етапи формування франчайзингової мережі у торгівлі. Управління взаємовідносинами між суб'єктами у франчайзинговій торговельній мережі.

Види добровільних об'єднань у роздрібній торгівлі та принципи їх формування. Особливості формування торговельних мереж на ринку побутових послуг.

Тема 4. Електронна торгівля

Інтернет як середовище ведення підприємницької діяльності. Глобальна інформаційно-комунікаційна інфраструктура. Техніко-економічні та організаційно-правові основи електронної торгівлі. Роль і функції держави стосовно забезпечення легітимного застосування електронної мережі телекомунікації для здійснення комерційної діяльності.

Сучасна модель інтернет-економіки. Вплив COVID-19 на розвиток електронної торгівлі. Інтернет-торгівля в мовах оголошення воєнного стану. Сутність та функції електронних платіжних систем. Етапи розвитку платіжних систем в Інтернеті.

Основні бізнес-моделі електронної торгівлі: інтернет-торгівля, мобільна електронна торгівля. Характеристика основних бізнес-процесів електронної торгівлі. Електронні торговельні ряди. Електронні моли (торговельні майданчики) як перспективна форма електронної торгівлі. Інтернет-вітрини. Поняття інтернет-магазину і особливості його функціонування. Функції інтернет-магазину. Класифікація інтернет-магазинів. Обґрунтування бізнес-плану створення інтернет-магазину. Розробка проекту сайту, її основні етапи. Основні підходи до створення сайту інтернет-магазину, їх переваги та недоліки. Особливості організації логістичної діяльності інтернет-магазину. Вибір і обґрунтування моделі логістичної діяльності інтернет-магазину. Організація продажу товарів і обслуговування покупців в інтернет-магазинах. Оцінка економічної ефективності функціонування інтернет-магазину.

Електронна торгівля як елемент омні- та мультимедіальності організації торгівлі.

Мобільна електронна торгівля: сутність і відмінні риси. Характеристика основних бізнес-процесів мобільної електронної торгівлі.

Оптимізація і просування сайту інтернет-магазину в пошукових системах.

Організація оптової електронної торгівлі. Організаційні моделі торговельних майданчиків: каталоги, аукціони та біржі.

Механізм функціонування електронних торговельних майданчиків і особливості їх логістичного забезпечення. Організація оптового продажу товарів і послуг через електронні торговельні майданчики.

Електронний аукціон, його сутність і характерні особливості. Класифікація електронних аукціонів. Механізм і технологія проведення електронних аукціонів. Організаційне забезпечення функціонування Інтернет-аукціону. Процедури участі в електронних торгах.

Електронні біржі. Процедури участі в електронних торгах. Система електронних біржових торгів INDX. Інтернет-біржа Forexite. Брокерські послуги в Інтернет.

Інтернет-представництва бізнес-структур. Віртуальні торговельні представництва товаровиробників та організація їх функціонування. Головні компоненти електронного біржового трейдингу.

Порівняльна характеристика діяльності підприємств електронної комерції під час пандемії та оголошення воєнного стану. Важливість оптимізації залучення людського ресурсу та автоматизація бізнес-процесів на підприємстві дистанційної торгівлі.

Особливості формування цінової політики підприємства електронної комерції під час війни.

Реакція міжнародних підприємств електронної комерції на військові дії на території України.

Тема 5. Міжнародна торгівля

Сутність міжнародної торгівлі як сфери підприємництва. Рамкові стандарти забезпечення безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі. Стратегія процедур у сфері міжнародної торгівлі в рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Міжнародні організації з регулювання міжнародної торгівлі. Регулювання міжнародної торгівлі в системі СОТ.

Методи міжнародної торгівлі. Торгівля через торговельно-посередницькі підприємства. Торгівля через лізингові компанії. Міжнародні виставки та ярмарки. Міжнародні товарні аукціони. Міжнародні тендери (торги). Міжнародна ліцензійна торгівля. Міжнародна електронна торгівля. Технології експортного та імпортного маркетингу.

Вибір зовнішнього ринку. Пошук та оцінка закордонних партнерів. Способи виходу на зовнішні ринки. Види та процес організації експортно-імпортних операцій. Загальні підходи до регулювання підприємництва в сфері зовнішньої торгівлі. Технології управління зовнішньоторговельними конфліктами.

Митне регулювання міжнародної торгівлі. Спрощення та гармонізація митних процедур відповідно до міжнародних конвенцій. Мінімізація митних ризиків при митному контролі та оформленні товарів і транспортних засобів.

Забезпечення національних економічних інтересів шляхом реалізації митно-тарифних та нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Світова торгівля та торговельна політика в умовах пандемії COVID-19. Вплив воєнних конфліктів на структуру світової торгівлі та торговельну політику окремих країн.

Економічні санкції як інструмент впливу на зовнішню торгівлю країни під час проведення бойових дій в Україні. Торговельна політика України в умовах воєнного стану.

Женевська конвенція передбачає дотримання права людини до доступу до харчування під час військового конфлікту або окупації.

Тема 6. Управління бізнес-процесами в торгівлі

Сутність, основні види та особливості формування бізнес-процесів у торгівлі. Наскрізні бізнес-процеси в системі процесів підприємства. Сутність та

складові системи бізнес-процесів в торгівлі. Підходи до побудови системи бізнес-процесів підприємства торгівлі.

Моделювання бізнес-процесів підприємства торгівлі та його принципи. Цикл та етапи моделювання бізнес-процесів. Підходи до моделювання бізнес-процесів. Нотація моделювання бізнес-процесів. Архітектура типового середовища моделювання бізнес-процесів. Політики підприємства в галузі регламентації бізнес-процесів.

Механізм управління бізнес-процесами на підприємстві торгівлі. Ключові показники ефективності бізнес-процесів на підприємстві. Інструменти та методи управління бізнес-процесами на підприємстві торгівлі.

Концепція покращання бізнес-процесів. Сутність перепроєктування бізнес-процесів підприємства торгівлі. Сутність реінжинірингу та його значення для підприємства торгівлі. Диференціація перепроєктування та реінжинірингу бізнес процесів. Класифікація видів реінжинірингу. Методи реінжинірингу бізнес-процесів.

Тема 8. Стратегії торговельного підприємництва

Особливості формування стратегій торговельного підприємництва. Вибір стратегій і пріоритетів. Етапи розробки підприємницької стратегії, узгодження з іншими видами стратегії підприємства. Засоби реалізації стратегії. Чинники впливу на стратегічний розвиток малого та середнього підприємництва.

Конкурентна стратегія суб'єктів підприємництва в сфері торгівлі. Формування діючого бренду торговельної компанії.

Розробка стратегії управління стійким розвитком підприємства на основі процесно-системного підходу. Алгоритм обґрунтування та методика визначення базової стратегії управління стійким розвитком підприємства. Визначення функціональних стратегій стійкого розвитку підприємства з урахуванням ефективності управління його локальними складовими.

Антикризові стратегії та діяльність підприємства в умовах ринкової турбулентності. Особливості прийняття стратегічних рішень в умовах ризику або невизначеності

Загальні підходи до оцінювання ефективності підприємницької діяльності. Критерії та показники ефективності функціонування суб'єктів підприємництва.

Тема 7. Товарознавство

Значення товарознавства в системі наук про торгівлю. Об'єкт і предмет товарознавства. Методологія та категоріальний апарат товарознавства: методи дослідження якості, ідентифікація та визначення фальсифікації товарів. Наукові основи формування потреб у товарах.

Методологія кваліметричних досліджень. Ймовірно-статистичне оцінювання. Теорія оцінювання. Кваліметрія товарів.

Асортимент товарів та тенденції його формування. Роль брендів у формуванні асортименту товарів. Показники та характеристики асортименту

товарів. Методологія формування асортименту товарів. Вплив військових дій та інших непрогнозованих факторів на формування асортименту товарів.

Вимоги до харчових продуктів та непродовольчих товарів. Споживні властивості харчових продуктів та непродовольчих товарів. Харчові продукти як фізико-хімічна або біологічна система. Хімічний склад харчових продуктів та непродовольчих товарів, його вплив на формування та збереженість споживних властивостей. Шляхи підвищення споживних властивостей товарів.

Поняття якості та безпечності товарів. Характеристика чинників формування якості. Показники якості товарів. Рівень якості товарів. Принципи розрахунку та побудови моделі якості товарів.

Законодавчо-нормативне регулювання безпечності та якості товарів в Україні та інших країнах світу. Методи оцінювання безпечності та якості харчових продуктів і непродовольчих товарів. Підходи до безпечності та якості товарів в умовах військових дій та інших непрогнозованих факторів.

Управління якістю товарів. Системний та процесний підхід до управління якістю продукції. Ключові елементи та інструменти розгортання функції якості. Планування якості нової продукції з використанням методології Quality Function Deployment – QFD. Особливості споживчої оцінки якості товарів з використанням моделі Кано.

Управління безпечністю харчових продуктів. Аналіз законодавчої бази, що регламентує безпечність харчових продуктів в Україні та світі. Значення НАССР в управлінні безпечністю харчових продуктів. Державний контроль у сфері безпечності харчових продуктів.

Конкурентоспроможність товарів як фактор національної безпеки. Поняття критеріїв та чинників конкурентоспроможності товарів. Показники якості споживчих товарів, які забезпечують їх конкурентоспроможність.

Критерії ідентифікації товарів, методи виявлення фальсифікації та заходи щодо її запобігання. Роль і значення експертизи у мінімізації ризиків безпечності товарів та митних ризиків.

Гармонізація національного законодавства в сфері технічного регулювання з європейськими та міжнародними нормами. Реформування адаптованої до вимог ЄС і СОТ системи технічного регулювання України. Трансформація продовольчих систем в Україні та світі в умовах військових дій та інших непрогнозованих факторів впливу.

Екологічні проблеми виробництва, споживання та утилізації товарів та тари. Формування показників безпечності непродовольчих товарів в екологічно орієнтованих технологіях. Екологізація виробництва харчових продуктів.

Прогресивні способи пакування та зберігання харчових продуктів і непродовольчих товарів. Оптимальні умови і режими зберігання товарів. Процеси, що відбуваються під час зберігання харчових продуктів та непродовольчих товарів. Види втрат товарів в процесі життєвого циклу.

Формування продовольчої безпеки в умовах воєнного стану. Особливості виробництва та системи розподілу товарів в умовах військового стану. Забезпечення гарантованого рівня споживання товарів. Принципи формування системи держрезерву.

2. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Екзаменаційний білет складається з трьох завдань

Завдання 1 вимагає надання відповіді на задане в екзаменаційному білеті комплексне проблемне питання, що передбачає застосування теоретичних знань з оцінювання ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, з метою визначення проблем розвитку та використання інноваційних підходів у підприємницькій діяльності.

Завдання 2 передбачає надання відповіді на задане в екзаменаційному білеті комплексне проблемне питання, яке пов'язане зі стратегією розвитку торговельних структур, що сприяють вирішенню проблемних питань і прийняттю управлінських рішень у професійній діяльності.

Завдання 3 передбачає надання відповіді на задане в екзаменаційному білеті комплексне проблемне питання, яке пов'язано з оцінюванням товарів, що сприяє забезпеченню ринку України якісною та безпечною продукцією.

Критерії оцінювання:

Завдання 1 оцінюється за шкалою від 0 до 50 балів залежно від повноти, правильності та обґрунтованості відповіді у розрізі таких критеріїв:

<i>Критерій</i>	<i>Бали</i>
усвідомлення сутності та підходів до розвитку підприємництва, як об'єкта наукового дослідження	0- 10
правильність та повнота детермінації соціально-економічних наслідків прийняття рішень в організації підприємницької діяльності у сучасному суспільстві, векторів та міри їх впливу на економічні системи різних рівнів	0-10
здатність оцінити доцільність прийняття тих чи інших управлінських рішень для розв'язання існуючих проблемних питань стабільності та безпеки ведення підприємницької діяльності	0-30

Завдання 2 оцінюється за шкалою від 0 до 50 балів у розрізі таких критеріїв:

<i>Критерій</i>	<i>Бали</i>
усвідомлення сутності та підходів до розвитку торгівлі, як галузевої економічної системи	0- 10
здатність визначити вплив інноваційних технологій на розвиток торгівлі	0-10
здатність розв'язання існуючих проблемних питань стратегії розвитку торгівлі як на вітчизняному та і на міжнародному рівні	0-30

Завдання 3 оцінюється за шкалою від 0 до 100 балів у розрізі таких критеріїв:

<i>Критерій</i>	<i>Бали</i>
здатність визначити методологічні підходи до оцінювання кваліметрії та конкурентоспроможності товарів	0-30
вміти оцінювати асортимент та якість товарів	0-30
здатність визначати та характеризувати інноваційні товари	0-40

Особи, які отримали менше 100 балів участі у конкурсному відборі не беруть.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основний

1. *Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. – 515 с.*
2. *Основи підприємництва : навчальний посібник / за редакцією Г. І. Карнюк. – Київ : ІМЗО, 2021. – 105 с.*
3. *Основи підприємництва : підручник / під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 793 с.*
4. *Оніцик А.В. Торговельне підприємництво: навчально-методичний посібник. Олді+. – 2022. 138 с.*
5. *Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2023. – 572 с.*
6. *Товарознавство: підручник. Т. 1: Непродовольчі товари / Н.В. Мережко, О.Р. Мокроусова, Л.А. Коптюх та ін. Київ: КНТЕУ, 2019. 760 с.*
7. *Основи бізнесу: навчальний посібник / Доброва Н.В., Осипова М.М. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. – 305 с.*
8. *Товарознавство плодоовочевої продукції [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Пузік [та ін.] ; Нац. акад. аграр. наук України, Ін-т овочівництва і баштанництва, Держ. біотехнол. ун-т. - Вінниця : ТВОРИ, 2023.- 370 с.*
9. *Товарознавство: продовольчі товари : навч. посібник / І. В. Сегеда ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 224 с.*
10. *Лозова Т.М., Решетило Л.І. Товарознавство харчових продуктів. Зерноборошняні і кондитерські вироби: Контроль та експертиза якості: навч. посібник. Львів: Вид-во ЛТЕУ, 2022. 256 с.*
11. *Міжнародні економічні відносини: підручник / за наук. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник/ Т.М Мельник, Л.П. Кудирко [та ін.]; – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 612 с.*
12. *Сегеда І.В. Товарознавство: продовольчі товари: навч. посібник. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2022. 224 с.*
13. *Дубініна А.А., Янчева М.О., Ольховська В.С., Непочатих Т.А. Товарознавство. Харчові продукти з генетично модифікованої сировини. Навчальний посібник. Харків: ХДУХТ, 2018. – 231 с.*

Додатковий

1. *Внутрішня торгівля України: моног. / А.А. Мазаракі, В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко [та ін.]. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2016. – 864 с.*
2. *Мазаракі А.А. Оптова торгівля в Україні : моногр. / А. А. Мазаракі, Г. М. Богославець, О. М. Трубей, А. М. Носуліч ; за ред. А.А. Мазаракі. — Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. — 208 с.*
3. *Belinska S. Improvement of electromagnetic field exposure regimes during*

the production of flated emmer. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies* - №4 /11 (118) – 2022. С.15-22

4. Андрієвська Л.В., Глушкова Т.Г., Марчук Н.Б. *Товарознавство: підручник. Т. 3: Електротовари. Київ: КНТЕУ, 2020. 271 с.*

5. Комаха В.О., Глушкова Т.Г., Комаха О.С. *Товарознавство: підручник. Т. 6: Електронні товари. Київ: ДТЕУ, 2024. 384 с.*

6. Відповідальність, можливість, контроль. Нове харчове законодавство: [щодо відповідності харчових продуктів з європейськими стандартами безпеки] // *Мир продуктів*. - 2018. - №1. - С. 28-30.

7. Бабич М.М. Індикатори продовольчої безпеки в Україні: тенденції розвитку/ М.М. Бабич // *Економіка АПК*. - 2018. - №5 (травень). - С. 41-50.

8. *Ентеральна нутритивна підтримка населення в умовах надзвичайних ситуацій: Монографія/ Притульська Н. В., Асланян С. А., Мотузка Ю. М., Гуліч М. П., Заруцький Я.М., Антюшко Д. П. Київ: КНТЕУ, 2018. 280 с.*

9. Притульська Н.В., Мотузка Ю. М. *Порівняльні тестування товарів та послуг // Товари і ринки. 2018. № 3 (9). С. 50–55.*

10. Deep and comprehensive free trade agreement with the EU: advantages and downsides for the Ukrainian society : monograph / G. Duginets, O. Diachenko, N. Mazaraki, O. Golovachova ; edited by Ganna Duginets. – Kyiv : Kyiv National University of Trade and Economics, 2019. – 212 p.

11. О. Швиданенко, Г. Дугінець, О. Ткаченко, А. Котенок, Т. Бусарева (2022). Аналіз кризових стратегій в умовах сучасної «гібридної війни». *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*, 6(41), 250–257. <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v6i41.251447>

12. Дугінець Г. Павлишина К. Санкції в зовнішній торгівлі. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2019. № 6 (107). С. 5-17. [https://doi.org/10.31617/zt.knute.2019\(107\)01](https://doi.org/10.31617/zt.knute.2019(107)01)

13. *Актуальні проблеми міжнародного бізнесу: кол. монографія / С. І. Архієреєв, В. О. Бабенко, Є. М. Воробйов та ін. ; за наук. ред. С. І. Архієреєва, В. І. Сідорова. – Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019. – 264 с.*

14. Рудавська Г.Б. *Фізіологічна ефективність напоїв антистресової дії із молочно-цикорних концентратів Г.Б. Рудавська, С.П. Вежлівцева, І. В. Хахалева // Товари і ринки. - 2019. - № 2(30). - С. 64-74.*

15. Антюшко Д., Шаповалова Н., Гончар Ю. *Світовий ринок пшениці: виклики воєнного часу. //Товари і ринки. - 2022. №1 (41). С. 4-18.*

16. Антюшко Д. Сертифікація як складова забезпечення ефективної діяльності органічних виробництв. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2022. Вип. 1 (26). С. 12-22

17. Притульська Н.В., Антюшко Д.П., Мотузка Ю.М. Органічні харчові продукти: реалії та перспективи виробництва і споживання. *Товарознавчий вісник*. 2022. №1 (15). С. 129-137.

18. Osyka V. Waterproof paper packaging materials: optimization of hydrophobic composition. *Commodities and markets*. – 2020. – № 1(33). – P. 37-46.

19. Pritulska N., Motuzka I., Koshelnyk A. Physiological efficiency of drinks

from fenugreek seeds. *International scientific-practical journal "Commodities and markets"*. 2021. N 3. P. 105-114

20. Sydorenko O., Petrova O. Qualimetry of innovative products with the addition of the shrimp *Palaemon Adspersus*. *Food science and technology*. Volume 15 Issue .- 2021, c. 133 – 142

21. Iakubchak, O., Adamenko, L., Taran, T., Sydorenko, O., Rozbytska, T., Tverezovska, N., Israelian, V., Holembovska, N., Menchynska, A., & Ivaniuta, A. (2023). The study of the cytotoxic effect of disinfectants. *Potravinarstvo Slovak Journal of Food Sciences*, 17, 82–95.

22. Pritulska, N., Antiushko, D. (2024). Market analysis of food products for special medical purposes. *Mizhnarodnyj naukovopraktychnyj zhurnal "Tovary i rynky"*, 50(2). 51–64.

23. Prytulska N.V., Antiushko D.P. Fatty acid composition of the gerodietetic product for enteral nutrition. *Journal of chemistry and technologies*. 2024. . №32 (3). Pages 779-784.

Нормативно-правові акти

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III/00-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14> (дата звернення: 12.06.24).

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV/99-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14> (дата звернення: 12.06.24).

3. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 трав. 2003 р. № 755-IV/03-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text> (дата звернення: 12.06.24).

4. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015р. № 222-VIII/15-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19/> (дата звернення: 12.06.24).

5. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від 22 вересня 2005 № 1961-IV/05-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1961-15#Text> (дата звернення: 12.06.24).

6. Цивільний кодекс України: Закон, Кодекс від 19 червня 2003 № 435-IV/03-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 12.06.24).

7. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII/91-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text> (дата звернення: 12.06.24).

8. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII/91-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення: 12.06.24).

9. Про кооперацію: Закон України від 10.07.2003 № 1087-IV/03-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15#Text> (дата звернення: 12.06.24).

10. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 № 2658-III/01-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text> (дата звернення: 12.06.24).

11. Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності: Закон України від 18.12.2017 р. №3392–VI/17-ВР // База даних

«Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3392-17> (дата звернення: 12.06.24).

13. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI/12-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17> (дата звернення: 12.06.24).

14. Заклади ресторанного господарства. Класифікація: Національний стандарт України, ДСТУ 4281:2004. URL: http://ksv.do.am/GOST/DSTY_ALL/DSTY2/dsty_4281-2004.pdf (дата звернення: 12.06.24).

15. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 07.03.2018 р. № 2210-III/18-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2210-14> (дата звернення: 12.06.24).

16. Податковий кодекс України: Закон, Кодекс від 02.12.2010 №2755-VI/10-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 12.06.24).

17. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України від 02.08.2018 р № 1555-VII/18-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18> (дата звернення: 12.06.24).

18. Митний кодекс України: Закон, Кодекс від 13.03.2012 № 4495-VI/12-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 12.06.24).

19. General Principles of Food Hygiene. Codex Alimentarius Code of Practice, No.CXC 1-1969. FAO and WHO. Codex Alimentarius Commission, Rome, 2023. 38 p.

Інтернет-ресурси

20. Війна. Все, що відбувається з економікою, бізнесом в Україні та світі URL: <https://forbes.ua/news/viyna-vse-shcho-vidbuvaetsya-z-ekonomkoju-biznesom-v-ukraini-ta-sviti-03032022-4086>

21. Суворая простота: чого чекати від податкової реформи в умовах війни URL: <https://gmk.center/ua/posts/suvora-prostota-shcho-chekaty-vid-podatkovoi-reformy-v-umovakh-vijny/>

22. П-ПРОФІЛАКТИКА ОТРУЄНЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ URL: <https://phc.org.ua/news/profilaktika-otruen-pid-chas-voennogo-stanu>.
23. Український фонд стартапів. URL: <https://usf.com.ua/#usf-sc-1>.
24. Сайт Клубу сталого бізнесу. Підбірка: 17 кращих краудфандингових платформ. URL: <https://sbiz.club/9705/pidbirka-17-krashhyh-kraudfandyngovyh-platform/>.
25. Baird, N. (2018). What digital transformation actually means for retail. Forbes. Retrieved May 12, 2019, from <https://www.forbes.com/sites/nikkibaird/2018/03/13/what-digital-transformation-actually-means-for-retail/#7e24e8eb7038>
26. Bernon, M., Cullen, J., & Gorst, J. (2016). Online retail returns management: Integration within an omni-channel distribution context. International Journal of Physical Distribution & Logistics Management, 46(6/7), pp. 584-605. doi:<https://doi.org/10.1108/IJPDLM-01-2015-0010>

**Курсивом у списку рекомендованих джерел виділено літературу, представлену в бібліотеці ДТЕУ*